

Valmieras Mūzikas skolas
profesionālās ievirzes izglītības programmas
Sitaminstrumentu spēle mācību priekšmeta *Sitaminstrumentu spēle*

Programma

1. Programmas pamatojums.

1.1. Mācību priekšmeta *Sitaminstrumentu spēle* programma. Pieņemta *Sitaminstrumentu spēles* skolotāju Vidzemes metodiskās komisijas 2002. gada 5. jūnija sēdē, protokols nr.1.

1.2. KNMC dokuments „Pašvaldību un juridisko personu dibināto izglītības iestāžu profesionālās ievirzes izglītības programmu mākslā, mūzikā un dejā izstrādes un noformēšanas kārtība” (08.05.2013.).

1.3. Iestājeksāmenu prasības Alfrēda Kalniņa Cēsu mūzikas vidusskolā.

2. Programmas apraksts.

2.1. Mācību priekšmeta *Sitaminstrumentu spēle* mērķi un uzdevumi.

2.1.1. Mērķi:

- veidot radošu un kvalitatīvu mācību procesu, tādējādi nodrošinot izglītojamajiem iespēju sagatavoties vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Sitaminstrumentu spēle*;
- radīt motivāciju izglītības turpināšanai vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Sitaminstrumentu spēle*;
- sekmēt izglītojamo veidošanos par garīgi attīstītu, brīvu, atbildīgu un radošu personību;
- sagatavot izglītojamus patstāvīgai muzicēšanai pēc mūzikas skolas absolvēšanas.

2.1.2. Uzdevumi:

- nodrošināt izglītojamajiem kvalitatīvu pamatzināšanu un pamata prasmju apguvi *Sitaminstrumentu spēlē*, veicināt muzikālo spēju attīstību, kā arī vērtību orientācijas veidošanu mūzikā, atbilstoši uzņemšanas prasībām vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Sitaminstrumentu spēle*;
- sekmēt kolektīvās, individuālās un muzikālās darbības pieredzes apguvi;
- veicināt tehnisko prasmju apguvi, lai izglītojamie ar savu iztēli un tehnisko prasmi spētu atskaņot dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus;
- atraisīt izglītojamo muzikalitāti un radošās spējas, sekmēt izglītojamo emocionālo un intelektuālo attīstību;
- sagatavot un motivēt izglītojamus tālākai profesionālās izglītības ieguvei;
- iemācīt izglītojamajiem mācīties patstāvīgi, prast analizēt savu spēli, attīstīt pamatprasmi raksturot skaņdarbu tēlainību un mūzikas valodu;
- sniegt priekšstatu un attīstīt orientēšanos mūzikas žanros, stilos un komponistu daiļradē.

2. 2. Mācību darba formas un metodes.

2.2.1. Mācību stunda – 2 kontaktstundas (40 minūtes) nedēļā.

2.2.2. Patstāvīgā darba stundas.

2.2.3. Izglītojamo koncertu prakse:

- Valmieras MS - Dārza koncerti un Latviešu mūzikas dienu koncerti;
- slēgtie koncerti klases ietvaros;
- atklātie – klases, skolas, pilsētas, Latvijas, starptautiskā mērogā.

2.2.4. Konkursi:

- skolas, reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.5. Festivāli:

- Starptautiskais Ziemas mūzikas festivāls Valmierā;
- reģionālie, valsts, starptautiskā mērogā.

2.2.6. Pārbaudes formas (visi mācību pārbaudījumi jāatskaņo no galvas):

- tehnisko prasmju pārbaudes;
- mācību koncerti;
- kontrolstundas;
- eksāmeni (tehniskais, pārceļšanas, skolas beigšanas, skolas beigšanas eksāmens – koncerts);
- noklausīšanās – pretendentu atlase koncertiem, konkursiem, festivāliem.

3. Programmas vispārējs saturs.

3.1. Mūzikas uztvere.

3.1.1. Mūzikas uztvere pēc dzirdes.

3.1.2. Mūzikas daudzveidības iepazīšana.

3.1.3. Iekšējās dzirdes, muzikālās atmiņas un ritma izjūtas attīstība.

3.1.4. Kultūrvides daudzveidības iepazīšana.

3.2. Mūzikas valoda:

3.2.1. Izcilu mūzikas piemēru iepazīšana.

3.2.2. Dažādu mūzikas žanru, stilu izpratne un interpretācija.

3.2.3. Mūzikas izteiksmes līdzekļu (ritms, tembrs, dinamika, skaņas augstums u.c.) apguve un pielietošana radošajā darbībā.

3.3. Muzikāli radošā darbība.

3.3.1. Muzikāli intelektuālo spēju attīstība.

3.3.2. Praktiskā muzicēšana, apgūstot instrumenta spēles pamatus gan solo, gan kolektīvajā muzicēšanā.

3.3.3. Eksperimentēšana un improvizācija.

3.3.4. Citu izpildītāju atskaņojuma vērošana un analīze.

4. Programmas apguves kvalitātes novērtēšana.

4.1. Izglītojamie, kuri apguvuši izglītības programmu un nokārtojuši visus programmā iekļautos mācību pārbaudījumus ar *pietiekamu* vērtējumu, saņem Apliecību par profesionālās ievirzes izglītību.

5. Tālākās izglītības iespējas.

5.1. Turpināt izglītību vidējā profesionālā izglītības programmā *Instrumentālā mūzika* apakšprogrammā *Sitaminstrumentu spēle*, kā arī citās vidējās profesionālās izglītības programmās.

5.2. Izglītoties dažāda veida profesionālās pilnveides programmās.

Programmas saturs

6. **1.klase.**

6.1. Uzdevumi

6.1.1. Iepazīties ar mūzikas instrumentu - *sitaminstrumentu* uzbūvi, skaņas veidošanas likumsakarībām.

6.1.2. Apgūt notis.

6.1.3. Nostiprināt un pilnveidot izglītojamo tehniskās prasmes.

6.1.4. Veidot izglītojamo muzikālo gaumi.

6.2. Saturs.

6.2.1. Vingrinājumi un etīdes marimbai, kas ietver oktāvas diapazonu.

6.2.2. Gamma – Do mažors.

6.2.3. Tautasdziesmas un viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

6.3. Pārbaudes formas.

6.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

Latviešu tautas deja – Jandāls;
V. A. Mocarts– Menuets.

6.3. 2. Tehnisko prasmju pārbaude 2. semestrī:

viena mažora gamma, 3 etīdes.

6.3.3. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

Latgaliešu tautas deja P. Šāvēja apdarē – Latgales polka;
L. van Bēthovens– Menuets.

6.4. Piedalīties koncertos.

6.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Sitaminstrumentu spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7. 2. klase.

7.1. Uzdevumi

7.1.1. Papildināt zināšanas *Sitaminstrumentu spēlē*.

7.1.2. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.

7.1.3. Attīstīt muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

7.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos

7. 2. Saturs.

7.2.1. Gammas

7.2.2. Vingrinājumi un etīdes

7.2.3. Tautasdziesmas un dažādi viegli skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

7.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

7.3. Pārbaudes formas.

7.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

D. Kabaļevskis– Klauni;
J. Lipšāns– Tautiska polka.

7.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

gammas ar 1 zīmi (Fa-re; Sol-mi); etīdes - 6

Piemēram:

Larisa Puzule – Etīdes mazajai bungai.
Zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem.

7.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; etīdes; skaņdarbi.

7.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

D. Palijevs– Tarantella;
F. Šūberts– Muzikāls moments.

7.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

7.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Sitaminstrumentu spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

8. 3. klase

8.1. Uzdevumi.

8.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Sitaminstrumentu spēlē*

8.1.2. Mācīt izprast mūzikas valodu, tās izteiksmes līdzekļus, apgūt mūzikas terminoloģiju.

8.1.3. Attīstīt izglītojamo profesionālās dotības, pilnveidot tehniskās iemaņas.

8.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, lasīšanu no lapas.

- 8.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 8.1.6. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos, u.c. skolas rīkotajos pasākumos.
- 8.2. Saturs.
- 8.2.1. Gammas
- 8.2.2. Vingrinājumi un etīdes
- 8.2.3. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 8.2.4. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 8.3. Pārbaudes formas.
- 8.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
J. S. Bahs– Joks;
J. Brāmss– Ungāru deļa Nr 5.
- 8.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
Gammas ar 2 zīmēm (Re-si; Sibemol –sol).
Etīdes 6
Piemēram:
Maija Švēdenberga - Etīdes mazajai bungai.
Zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).
- 8.3.3. Kontrolstunda:
Gammas; etīdes, skaņdarbi.
- 8.3.4. Pārceļšanas eksāmens:
Piemēram:
O. Zēle– Koncerta polka;
V. A. Mocarts– Figaro ārija no operas “Figaro kāzas”.
- 8.4. Piedalīties koncertos, konkursos.
- 8.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Sitaminstrumentu spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

4. klase

- 9.1. Uzdevumi.
- 9.1.1. Papildināt izglītojamo zināšanas *Sitaminstrumentu spēlē*.
- 9.1.2. Apgūt jaunu repertuāru, mūzikas terminoloģiju.
- 9.1.3. Pilnveidot izglītojamo profesionālās dotības, tehniskās iemaņas.
- 9.1.4. Attīstīt muzikālo gaumi, mūzikas izpratni, pilnveidot lasīšanu no lapas.
- 9.1.5. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos.
- 9.1.6. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 9.2. Saturs.
- 9.2.1. Gammas ar 3 un 4 zīmēm (Mibemol –do; Labemol-fa)
- 9.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
- 9.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.
- 9.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
- 9.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 9.3. Pārbaudes formas.
- 9.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
J. Haidns– Skerco;
D. Šostakovičs– Spāņu deļa no k/f “Dundurs”.
- 9.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
Gammas ar 3 un 4 zīmēm (Mi bemol-do; La bemol-fa)
Etīdes - 6
Piemēram:
Maija Švēdenberga – Etīdes mazajai bungai.

Zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

9.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; eņģes, skaņdarbi.

9.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

A. Žaks– Koncerta skaņdarbs;

S. Raĥmaņinovs– Itāļu polka.

9.4. Piedalīties koncertos, konkursos.

9.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Sitaminstrumentu spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

10. 5. klase

10.1. Uzdevumi.

10.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.

10.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

10.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas, apgūt mūzikas teorijas jautājumus.

10.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,

10.1.5. Rosināt izglītojamus apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.

10.1.6. Rosināt izglītojamus mācīties patstāvīgi, analizēt savu spēli.

10.2. Saturs.

10.2.1. Gammas ar 4 zīmēm un 5 zīmēm (Mi-do diez; Re bemol-si bemol)

10.2.2. Vingrinājumi, eņģes dažādiem tehnikas veidiem.

10.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.

10.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.

10.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.

10.3. Pārbaudes formas.

10.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:

Piemēram:

S. Prokofjevs– Tarantella;

J. Lemons– Līksmais skelets.

10.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:

- gammas ar 4 un 5 zīmēm (Mi-do diez; Re bemol-sibemol)
eņģes - 6

Piemēram:

Maija Švēdenberga – Eņģes mazajai bungai

zināšanu pārbaude par mūzikas teorijas jautājumiem (2. sem.).

10.3.3. Kontrolstunda:

Gammas; eņģes, skaņdarbi.

10.3.4. Pārceļšanas eksāmens:

Piemēram:

Ž. Bizē– Uvertīra operai "Karmena";

Š. Guno– Valsis no operas "Fausts".

10.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.

10.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo *Sitaminstrumentu spēles* literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.

11. 6. klase

11.1. Uzdevumi.

11.1.1. Pilnveidot izglītojamo tehnisko un muzikālo līmeni.

11.1.2. Apgūt dažādu stilu, laikmetu un raksturu skaņdarbus.

11.1.3. Turpināt pilnveidot iemaņas lasīšanā no lapas.

- 11.1.4. Nodrošināt izglītojamo piedalīšanos atklātajos koncertos, festivālos, konkursos,
- 11.1.5. Rosināt izglītojamos apmeklēt koncertus, klausīties un analizēt ierakstus.
- 11.1.6. Turpināt apgūt mūzikas teorijas jautājumus, lasīšanu no lapas.
- 11.2. Priekšmeta saturs.
 - 11.2.1. Gammas līdz 4 zīmēm. (Do-la; Fa-re; Sol-mi; Re-si; Sibemol-sol; Mibemol-do; La-fadiez; Labemol-fa; Mi-dodiez)
 - 11.2.2. Vingrinājumi, etīdes dažādiem tehnikas veidiem.
 - 11.2.3. Izvērstas formas skaņdarbi.
 - 11.2.4. Dažādu laikmetu un raksturu skaņdarbi, to skaitā arī ansambļi.
 - 11.2.5. Mūzikas teorijas jautājumi, lasīšana no lapas.
- 11.3. Pārbaudes formas.
 - 11.3.1. Mācību koncerts 1. semestrī:
Piemēram:
 - A. Vašē– Maršs (m.bungām ar klavierēm);
 - A. Vivaldi – Koncerts vijolei in G – dur;
 - V. Hodjaševs– Čuvašijas kapričio.
 - 11.3.2. Tehnisko prasmju pārbaude 2 reizes gadā:
Etīdes - 6
Piemēram: Maija Švēdenberga – Etīdes mazajai bungai;
lasīšana no lapas (2. sem.).
 - 11.3.3. Kontrolstunda:
Gammas; etīdes, skaņdarbi.
 - 11.3.4. Skolas beigšanas eksāmens:
Piemēram:
 - P. Sarasate– Čigānu dziedājumi;
 - F. Kreislers– Ķīniešu tamburīns;
 - D. Palijevs– Etīde (m.bungām ar klavierēm).
- 11.4. Piedalīties koncertos, konkursos un festivālos.
- 11.5. Katram pedagogam ir uzdevums brīvi un radoši, izmantojot visu pieejamo literatūru, veidot izglītojamo muzikālo gaumi un mūzikas izpratni.